

| | | | |
|---------|----------|---------|--------|
| پایه : | ۴ | موضوع : | اصول ۱ |
| تاریخ : | ۹۲/۰۳/۰۶ | ساعت : | ۱۰:۳۰ |

پاسخنامه مدارس شهرستان

نام کتاب: از باب الفامس فی المطلق و المقید تا آخر کتاب

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه به سؤال آخر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

سؤالات تستی:

۱. اذا ورد مطلقٌ و ورد مقیدٌ منافٍ له فالرائج فی الخطابات الشرعية فی علاج هذا التنافی هو ...
 ا. حمل المطلق على المقید
 ب. حمل المقید على الاستحباب
 ج. تساقط المقید و بقاء المطلق على اطلاقه
 د. التصرف فی المقید
۲. به نظر مصنف، کدام گزینه در مورد تجرّی و «متجرّی به» صحیح است؟
 ا. فقط تجرّی حرام است
 ب. فقط متجرّی به حرام است
 ج. هیچ کدام حرام نیستند
 د. هر دو حرام‌اند
۳. اذا كان التعارض بين الدليلين امراً زائلاً بالتأمل فيه هو ...
 ا. الجمع بين الدليلين
 ب. التساقط
 ج. الترجیح اولاً ثم التخییر
 د. التخییر الابتدائی
۴. من خصائص القطع ...
 ا. منجزیته عند عدم اصابة الواقع
 ب. معذریته عند الاصابة للحکم الواقعی
 ج. کاشفیه عن الواقع
 د. کونه حجة اصولیة

سؤالات تشریحی:

- * ان القاعدة الاولى فی العمل بالظن هو الحرمة و عدم الحجیة الا ما خرج بالدلیل، و الدلیل علیه ... ۱۵۵
 ۱. به چه دلیل قاعده اولیه در عمل به ظن، حرمت است؟
 لان العمل بالظن عبارة عن صحة اسناد مؤداه الى الشارع فی مقام العمل و من المعلوم ان اسناد المؤدای الى الشارع انما یصح فی حالة الاذعان بانّه حکم الشارع و الا یكون الاسناد تشریعاً محرماً.
- * قال سبحانه: إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ.
 ۲. وجه استدلال به آیه شریفه بر حجیت خبر واحد و ایراد مصنف بر استدلال مزبور را بنویسید. ۱۶۶
 ان وجوب الاظهار و تحريم الكتمان يستلزم وجوب القبول و الا لغي وجوب الاظهار. يلاحظ عليه: ان الآية في مقام ايجاب البيان على علماء اهل الكتاب لما نزل الله سبحانه من البينات و من المعلوم ان ايجاب البيان بلا قبول اصلاً يستلزم كونه لغواً اما اذا كان القبول مشروطاً بالتعدد أو بحصول الاطمئنان فلا تلزم اللغوية.

۳. أ. برای دوران امر بین محذورین در صورت فقدان نص، مثال بنزید. ب. در این فرض، چه اصلی جاری می‌شود؟ چرا؟ ۱۹۴
 ا. کذفن الکافر لو تردّد حکمه بین الوجوب و الحرمة و لم یکن دلیل معتبر فی البین. ب. من حیث الحکم الظاهری المقام محکوم بالبراءة عقلاً و شرعاً لعدم وجود البیان و للجهل بالحکم الواقعی.

الورود: ج. رفع احد الدليلين موضوع الدليل الآخر حقيقة لكن بعناية من الشارع بحيث لولاه لما كان له هذا الشأن.
الحكومة: ج. ان يكون احد الدليلين ناظراً الى الدليل الآخر و مفسراً له.

۵. چگونه می توان بین ادعای اجماع شیخ طوسی بر عمل به خبر واحد و ادعای اجماع سید مرتضی بر عدم عمل به خبر واحد جمع کرد؟

۱۶۹

مورد اجماع سید مرتضی خبر واحدی است که توسط مخالفین نقل می شود و غیر از آن ها، از طریق دیگری نقل نشده ولی مورد اجماع شیخ، خبر واحدی است که راوی آن از امامیه باشد و طریق خبر، شیعیان باشند.

۶. أ. استدلال و احتجاج به کلام هر متکلم متوقف بر چند امر است؟ نام ببرید. ب. این امور چگونه در قرآن کریم ثابت می شود؟ ۱۵۷-۱۵۶
أ. متوقف بر اثبات چهار امر: ۱. ثبوت صدور از متکلم ۲. ثبوت جهت صدور ۳. ثبوت ظهور مفردات و جمله های کلام، ۴. حجیت ظهور کلام
ب. در قرآن: الاول ثابت بالتواتر و الثانی بالضرورة حیث انه سبحانه اجلّ من أن يكون هازلأ و المفروض ثبوت ظهور مفرداته و مرکباته جملة بطریق کالتبادر و ... و حیث ان القرآن کتاب سعادة و برنامج للانسان و المجتمع، فلزام ذلك ان تكون ظواهره حجة.

* إذا كان ماءً قليلاً مستصحب الطهارة و ثوبٌ متنجسٌ قطعاً فغسل الثوب بهذا الماء فهنا يجرى بعد الغسل استصحابان و هما استصحاب بقاء طهارة الماء و استصحاب نجاسة الثوب. ۲۱۷

۷. در مثال فوق، کدام یک از دو استصحاب مقدم است؟ چرا؟ توضیح دهید.

استصحاب اول بر استصحاب دوم مقدم می شود زیرا اولی اصل سببی است و بر دومی که مسببی است مقدم می شود، زیرا شک در بقاء نجاست ثوب بعد از غسل ناشی از شک در طهارت آب است و وقتی ما با استصحاب، طهارت آب را ثابت کردیم ناخود آگاه لباس هم پاک می شود.

۸. آیا موافقت قطعیه در اطراف شبهه غیر محصوره لازم است؟ چرا؟ (دو دلیل) ۲۰۱

خیر لازم نیست به دو دلیل: ۱. احتیاط موجب عسر و حرج و اختلال نظام است ۲. روایاتی که در مورد جُبْن و غیر آن وارد شده و اجازه ارتکاب بعضی از افراد را داده حمل بر شبهه غیر محصوره می شود.

۹. برای قاعده یقین یک مثال بزنید و تفاوت بین آن و استصحاب را بنویسید. ۲۰۸

مثل یقین به عدالت زید در روز جمعه و سپس شک در روز شنبه در همان عدالت روز جمعه زید. در قاعده یقین، شک و یقین، متعلقشان یکی نیست و بعلاوه یقین فعلی نیست زیرا با شک، زائل شده است.